

Petits fracassos, grans aprenentatges

Explica Kilian Jornet que, tot i ser un aventurer amant dels reptes majúsculs, fins i tot en les petites fites, en les muntanyes menys arriscades el seu subconscient el guia i, escoltant-se, sap quan ha de fer mitja volta i sumar un petit fracàs que, tot i ser un retrocés en allò que s'havia proposat fer li permet mantenir-se viu i continuar.

De les situacions difícils, n'aprenem. Llàstima que no siguem capaços d'aprendre-ho abans. Aprenem tard. Ho deia Carles Capdevila, un docent sense ser mestre, un mestre sense ser educador, educat i emprenedor emprenyat amb els emprenyadors que l'incentivaven a superar-se: «només imaginar com de feliços serien si fracassés, ja tinc ganes de no fracassar», afirmava. Optimista i inconformista, llebre de cursa llarga àvid de noves metes, sempre amb l'afany de nous projectes que li permetessin aprendre. Conscient que en l'art d'educar radica la capacitat de construir un món millor.

Ens ho diuen ells. Els escoltem i ens sembla que ho interioritzem. Però, reconeguem-ho, ens costa. I això que també ens ho diu la vida. El dia a dia. No hi ha èxit sense fracàs. No hi ha oportunitat sense pèrdua. No hi ha un tot sense un res. I, no obstant això, segueix costant-nos admetre que ens equivoquem.

Recordo el cas d'un professor de la Universitat de Princeton University d'EEUU, Johannes Haushofer, que va decidir fer públic un original currículum vitae a on hi feia constar tots els seus múltiples fracassos professionals. La carta de presentació era molt més llarga que el seu cv «oficial» i va ser creada amb l'ànim d'inspirar als joves que buscaven feina i, de pas, amb la voluntat de donar llum i perspectiva a les coses quan aquestes no van tal i com esperàvem. El cert és que la iniciativa va tenir molta repercussió mediàtica i va ser molt aplaudida. Va ser, sense dubte, un exercici públic d'humilitat que molts (o tots) ens hauríem d'atrevir a fer.

La pregunta és ben simple: Qui seríem nosaltres mateixos si mai haguéssim fracassat? Quina seria la nostra vida si no haguéssim comès mai cap error?

Què hagués passat si no haguéssim fallat en aquell examen? O, si no haguéssim conegut a aquella persona que ara és imprescindible a la nostra vida? Què hagués passat si no haguéssim tingut mai un desengany amorós? I si no haguéssim hagut de dir mai adéu a ningú? Què ens hagués passat si tots els nostres projectes haguessin vist la llum i haguessin estat aplaudits i elogiat? Com seríem si cap de les nostres amistats ens hagués decebut? O si mai haguéssim perdut a algú estimat?

Jo fa estona que hi penso. I tu?

Fracassar és part del nostre currículum de vida. La nostra essència és fruit de la suma dels nostres errors que, de retruc, ens porten a la suma dels nostres aprenentatges. I el cert és que, com ve diu Kilian Jornet, fracassar no és negatiu, ens ajuda a créixer. Ens recorda que som humans.

El fracàs ens empeny cap avall, potser, per agafar impuls i propulsar-nos cap a nous camins. Endavant, sempre endavant.

